

llibertat; i la soledat ens imposa el despotisme i la por ens arrabassa la possibilitat de produir excedència d'ésser. L'art només pot viure dins d'un procés d'alliberament. [...] Per a escapar de la il·lusió estètica, cal escapar de la soledat; per a construir art cal construir alliberament en la seva figura col·lectiva. [...] El món artístic no és "geni i desordre", auroral energia que ha de ser regulada pel mercat o, millor, per l'acadèmia, per la crítica; ni els artistes fills dels déus que han de ser induïts a la regla del món; no, l'artista és, al contrari, el símbol de la subversió realitzada i de la llibertat alliberada. Nosaltres considerem el vertader artista com un ésser superior; però no hi ha ésser superior que no sigui ésser col·lectiu.»

Extret de: Toni Negri. *Arte y multitud*. Madrid, Minima Trotta, 2000.

Bibliografia bàsica

(1979) *Marx más allá de Marx: Nueve lecciones en torno a los Grundrisse*. Madrid: Akal, 2005.

(1981) *La anomalía salvaje. Ensayo sobre poder y potencia en Baruch Spinoza*. Barcelona: Anthropos, 1993.

(1999) *Arte y multitud. Ocho cartas*, Madrid: Trotta, 2000.

(2000) *Imperio*. Barcelona: Paidós, 2002.

(2005) *Europa y el Imperio*, Madrid, Akal, 2005.

(2005) *Multitud*. Barcelona: Nuevas ediciones de bolsillo, 2006.

Pròxima xerrada

Dimarts, 5 de maig de 2009 a les 19:30

Luciano Canfora: Europa? Democràcia i lluita de classes

Oriol Farrés

www.gep21.org

(In)disciplines. Itineraris en el pensament del segle XXI

Dimarts, 28 d'abril de 2009 a les 19:30

Toni Negri

La multitud en els horitzons d'Europa

Tomás Caballero Roldán

L'aparició d'Imperi de Michael Hardt i Toni Negri, l'any 2000, va posar en quarantena la rellevància dels conceptes d'Estat-nació, domini, emancipació i força de treball tradicionals, i va fer la fotografia del que fins aquell moment era un esperit polític —i no tan sols social i econòmic— de la globalització. Avui, després d'uns quants anys més d'Imperi i ja dintre de la bombolla global del segle XXI, sembla que continuen gran part de les diferències, exclusions i misèries de sempre. En aquest context, Europa, com a nus polític, és el territori angular de l'estètica política de les noves multituds globalitzades.

Antologia Mínima

Postmodernisme

«Podríem dir que el pensament postmodern se'ns presenta sota tres formes filosòfiques essencials: a) Com a una reacció filosòfica a l'ontologia de la modernitat i un reconeixement de la subsunció real de la societat sota el capital que no troba altra sortida que la d'un pensament «tou» i un contractualisme feble: cal pensar per exemple en els treballs de Lyotard, de Jean Baudrillard, de Gianni Vattimo, o de Richard Rorty... Ens trobem aquí amb una mena d'heretgia marxista que restitueix la subjectivitat a la circulació mercantil, que esborra tota referència al valor d'ús i que fixa l'equivalència de la producció i de la circulació; b) [la segona apareix] com a resistència marginal, com a oscil·lació entre una mena de «fetitxisme de les mercaderies» i la temptació d'una escatologia mística. Jacques Derrida, Jean-Luc Nancy y Giorgio Agamben s'ubiquen en aquest terreny; i els dos últims semblen reintroduir la utopia comunista de Benjamin sobre el marge de la subsunció real; c) [la tercera es planteja] com a postmodern crític, es a dir, com a reconeixement no només

de la fase històrica que és la nostra, sinó del antagonisme que li correspon. I en conseqüència: com a reconstrucció d'un espai de subjectivització. Es tracta bàsicament del pensament de Michel Foucault i de Gilles Deleuze.»

Extret de: Toni Negri, *La fàbrica de porcelana. Una nueva gramàtica de la política*. Barcelona, Paidós, 2008.

Europa

«[Segons Cacciari] Europa és un ocàs, un límit, un marge que s'aboca a un buit i a un límit insuperable... No és, doncs, ni una frontera ni una esperança d'èxode. La denúncia d'una absència de pàtria no es torna mai, en aquest Cacciari que s'ocupa de Europa, en il·lusió d'una presència. Tan forta com ha estat la decisió de romandre, ho és la de contemplar, des de dalt, el desastre. Aquí hi ha alguna cosa que em contraria, i és aquesta contemplació, des de dalt, de tota la successió dels esdeveniments [...] l'esdeveniment és, en aquest cas, biopolític, és arriscat perquè hom ho viu. Si hom s'accontenta amb mirar des de dalt, llavors assumeix el risc des del punt de vista de l'assegurador i no de l'assegurat (reprement una frase de Foucault). [...] Per contra, ¿el marge no precisa potser d'una vida viscuda, d'un punt de vista penetrant i d'una resistència i una insurrecció des de l'interior del terreny biopolític? [...] Avui, a Europa i fora d'Europa, ¿no podria fins i tot l'idea de l'ocàs arribar a ser, fins i tot dins de la distància, la idea d'una alba? [...] més enllà del destí de l'Estat modern, de l'Europa moderna, encara que no sapiguem a on anar, es proposen les condicions d'una transformació. La història europea encara pot donar un contracop a allò que el seu esperit ha confiscat: només hi ha un miracle que podem reconèixer, i és el de la vida contra la mort, i avui tenim la impressió, no només de poder apostar, sinó de poder arriscar-nos i de decidir sobre aquesta alternativa, sobre un contracop d'Europa. [...] Avui crec poder discernir un riure de la multitud, sobretot a Europa [...] Hem acceptat l'ocàs, hem insistit en allò, però no per això decaure'm: pot ser que hagi arribat el moment en què Europa pot començar a pensar-se, no com un futur, sinó com a llibertat.»

Extret de: Toni Negri, «La paradoja Cacciari», en *Europa y el Imperio. Reflexiones sobre un proceso constituyente*, Akal, Madrid, 2005.

La poètica de la multitud

«Les dimensions de la globalització són veïnes de la desmesura. En qualsevol cas, el món no té més "afora". No hi ha "afora", així com no hi ha precedents. Mirem l'antropologia cultural, com s'ha format i ha anat després desenvolupant-se: era l'home europeu qui l'habitava centralment, i qui tenia dues afores: el primitiu i l'indígena, o sigui el bàrbar. Un precedent antropològic i una afora polític. L'home europeu constituïa el punt central que tota la resta de la civilització ambicionava. Tant el mercat com les figures estètiques, la moneda com l'hàbitat, el Welt com l'Umwelt: la història es desplegava fins a un monopoli que era el de l'home europeu —el seu antecessor era el primitiu; aquell a qui l'europeu dominava, era bàrbar o indígena. Però si amb la globalització, l'espai humà no coneix més límits, sinó només un límit, un solament, la seva externa circumferència, llavors una vegada aconseguit aquest límit, tota expressió ulterior no pot més que tornar-se fins l'interior. [...] Tenim només la possibilitat de transformar el món des de dins. "Un altre món és possible" implica un èxode que va fins a nosaltres mateixos. [...] És la possibilitat de transformar els cossos, no tant i no només de mestissar-los fins a l'exterior, sinó de construir-los i d'hibridar-los a l'interior. És la possibilitat de fer política tornant a portar tots els elements de la vida a una reconstrucció poètica. Aquest projecte constitutiu és el concepte mateix de "biopolítica". [...] Significa construir un nou ésser, significa reflectir fins a l'interior l'espai global, fins a l'existència de la singularitat.»

Extret de: Toni Negri, «El arte y la cultura en la época del Imperio y en el tiempo de las multitudes.» *Caosmosis* <<http://caosmosis.acracia.net/?p=660>>, Març, 2009.

El problema del bell i la llibertat

«Jo mateix [...] vaig estar molt a prop de la il·lusió i la frustració. Intentant viure l'emoció poètica com a via per a sortir de l'horror i de l'angoixa, sobrevalorava las possibilitats de l'art. [...] feia falta quelcom molt diferent... [...] Calia superar la por, oposar-hi la febre laboriosa del rescat, de la militància renovada, recobrar la consciència de las dimensions col·lectives de la història que estàvem vivint. [...] La nostra experiència només podia alliberar-se de nou a través de la multitud [...] la soledat ens espanta i la por ens arrabassa la